

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīrīṭṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών (3. Saṃyutta
Nikāya)

4. Το κεφάλαιο για τις έξι αισθητήριες βάσεις
(4. Saḷāyatanaṇavaggo)

7. Οι συνδεδεμένες ομιλίες με τον Τσίττα (7. Cittasaṃyuttaṃ)

[SN 41.1-10, PTS 4.282-4.304]

PaliVerse

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών

4. Το κεφάλαιο για τις έξι αισθητήριες βάσεις

7. Οι συνδεδεμένες ομιλίες με τον Τσίττα

1. Η ομιλία για τον νοητικό δεσμό

343. Κάποτε πολλοί πρεσβύτεροι μοναχοί διέμεναν στη Ματσικασάντα, στο άλσος Αμπατάκα. Εκείνη την περίοδο, πολλοί πρεσβύτεροι μοναχοί, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, είχαν συγκεντρωθεί στην κυκλική αίθουσα συνάθροισης, και εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ τους - «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία ή έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική;» Εκεί από μερικούς πρεσβύτερους μοναχούς απαντήθηκε έτσι - «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία». Από μερικούς πρεσβύτερους μοναχούς απαντήθηκε έτσι - «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική».

Εκείνη την περίοδο ο οικοδεσπότης Τσίττα είχε φτάσει στη Μιγκαπάθακα για κάποια υπόθεση. Άκουσε ο οικοδεσπότης Τσίττα ότι πολλοί πρεσβύτεροι μοναχοί, λοιπόν, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, είχαν συγκεντρωθεί στην κυκλική αίθουσα συνάθροισης, και εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ τους - «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία ή έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική;» Εκεί από μερικούς πρεσβύτερους μοναχούς απαντήθηκε έτσι - «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία». Από μερικούς πρεσβύτερους μοναχούς απαντήθηκε έτσι: «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική». Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πήγε εκεί όπου ήταν οι πρεσβύτεροι μοναχοί· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στους πρεσβύτερους μοναχούς: «Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιοι κύριοι, ότι πολλοί πρεσβύτεροι μοναχοί, λοιπόν, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, είχαν συγκεντρωθεί στην κυκλική αίθουσα συνάθροισης, και εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ τους - 'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία ή έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική;» Από μερικούς πρεσβύτερους μοναχούς απαντήθηκε έτσι - «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική

φρασεολογία». Από μερικούς πρεσβύτερους μοναχούς απαντήθηκε έτσι: «'Νοητικός δεσμός' ή, φίλε, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική». «Ναι, οικοδεσπότη».

«'Νοητικός δεσμός' ή, σεβάσμιοι κύριοι, 'φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς', αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία. Τότε λοιπόν, σεβάσμιοι κύριοι, θα σας δώσω μια παρομοίωση. Με μια παρομοίωση μερικοί νοήμονες άνθρωποι εδώ κατανοούν το νόημα αυτού που ειπώθηκε. Όπως, σεβάσμιοι κύριοι, ένα μαύρο βόδι και ένα άσπρο βόδι ήταν δεμένα με ένα σχοινί ή με ένα ζυγό. Αν κάποιος έλεγε έτσι - 'το μαύρο βόδι είναι ο νοητικός δεσμός του άσπρου βοδιού, το άσπρο βόδι είναι ο νοητικός δεσμός του μαύρου βοδιού', άραγε εκείνος μιλώντας έτσι θα μιλούσε σωστά;» «Όχι βέβαια, οικοδεσπότη! Όχι βέβαια, οικοδεσπότη, το μαύρο βόδι δεν είναι ο νοητικός δεσμός του άσπρου βοδιού, ούτε το άσπρο βόδι είναι ο νοητικός δεσμός του μαύρου βοδιού· αλλά το ένα σχοινί ή ο ζυγός με τον οποίο αυτά είναι δεμένα, αυτός είναι εκεί ο νοητικός δεσμός». «Ακριβώς έτσι, σεβάσμιοι κύριοι, το μάτι δεν είναι ο νοητικός δεσμός των υλικών μορφών, ούτε οι υλικές μορφές είναι ο νοητικός δεσμός του ματιού· αλλά η θέληση και το πάθος που εγείρεται εξαρτώμενη από αυτά τα δύο, αυτός είναι εκεί ο νοητικός δεσμός. Το αυτί δεν είναι ο νοητικός δεσμός των ήχων... η μύτη δεν είναι ο νοητικός δεσμός των οσμών... η γλώσσα δεν είναι ο νοητικός δεσμός των γεύσεων... το σώμα δεν είναι ο νοητικός δεσμός των απτών αντικειμένων, ούτε τα απτά αντικείμενα είναι ο νοητικός δεσμός του σώματος· αλλά η θέληση και το πάθος που εγείρεται εξαρτώμενη από αυτά τα δύο, αυτός είναι εκεί ο νοητικός δεσμός. Ο νους δεν είναι ο νοητικός δεσμός των νοητικών φαινομένων, ούτε τα νοητικά φαινόμενα είναι ο νοητικός δεσμός του νου· αλλά η θέληση και το πάθος που εγείρεται εξαρτώμενη από αυτά τα δύο, αυτός είναι εκεί ο νοητικός δεσμός». «Είσαι τυχερός, οικοδεσπότη, είναι καλή τύχη για σένα, οικοδεσπότη, που ο οφθαλμός της σοφίας σου διεισδύει στα βαθιά λόγια του Βούδα». Πρώτο.

2. Η πρώτη ομιλία για τον Ισιντάττα

344. Κάποτε πολλοί πρεσβύτεροι μοναχοί διέμεναν στη Ματσικασάντα, στο άλσος Αμπατάκα. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πήγε εκεί όπου ήταν οι πρεσβύτεροι μοναχοί· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στους πρεσβύτερους μοναχούς: «Ας αποδεχθούν οι πρεσβύτεροι, σεβάσμιοι κύριοι, το αυριανό γεύμα από μένα». Οι πρεσβύτεροι μοναχοί αποδέχθηκαν με σιωπή. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, γνωρίζοντας τη συναίνεση των πρεσβύτερων μοναχών, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς, τους περιήλθε κρατώντας τους στα δεξιά του και έφυγε. Τότε οι πρεσβύτεροι μοναχοί, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, ντύθηκαν το πρωί και παίρνοντας το κύπελλο και τους χιτώνες τους, πήγαν στην κατοικία του οικοδεσπότη Τσίττα· αφού πλησίασαν, κάθισαν στο προετοιμασμένο κάθισμα.

Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πήγε εκεί όπου ήταν οι πρεσβύτεροι μοναχοί· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «'Ποικιλομορφία των στοιχείων, ποικιλομορφία των στοιχείων', σεβάσμιε πρεσβύτερε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό άραγε, σεβάσμιε κύριε, η ποικιλομορφία των στοιχείων έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο;» Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος

πρεσβύτερος έμεινε σιωπηλός. Για δεύτερη φορά ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «'Ποικιλομορφία των στοιχείων, ποικιλομορφία των στοιχείων', σεβάσμιε πρεσβύτερε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό άραγε, σεβάσμιε κύριε, η ποικιλομορφία των στοιχείων έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο;» Για δεύτερη φορά ο σεβάσμιος πρεσβύτερος έμεινε σιωπηλός. Για τρίτη φορά ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «'Ποικιλομορφία των στοιχείων, ποικιλομορφία των στοιχείων', σεβάσμιε πρεσβύτερε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό άραγε, σεβάσμιε κύριε, η ποικιλομορφία των στοιχείων έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο;» Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος πρεσβύτερος έμεινε σιωπηλός.

Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Ισιντάττα ήταν ο πιο νέος σε εκείνη την κοινότητα μοναχών. Τότε ο σεβάσμιος Ισιντάττα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «Να απαντήσω εγώ, σεβάσμιε πρεσβύτερε, σε αυτή την ερώτηση του οικοδεσπότη Τσίττα;» «Απάντησε εσύ, φίλε Ισιντάττα, σε αυτή την ερώτηση του οικοδεσπότη Τσίττα». «Έτσι λοιπόν εσύ, οικοδεσπότη, ρωτάς: 'Ποικιλομορφία των στοιχείων, ποικιλομορφία των στοιχείων', σεβάσμιε πρεσβύτερε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό άραγε, σεβάσμιε κύριε, η ποικιλομορφία των στοιχείων έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Αυτή λοιπόν, οικοδεσπότη, η ποικιλομορφία των στοιχείων έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο: στοιχείο του ματιού, υλικό στοιχείο, στοιχείο της οφθαλμικής συνείδησης... κ.λπ... στοιχείο του νου, στοιχείο των φαινομένων, στοιχείο της νοητικής συνείδησης. Σε αυτό το βαθμό λοιπόν, οικοδεσπότη, η ποικιλομορφία των στοιχείων έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο».

Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού χάρηκε και εξέφρασε ευχαριστίες για τα λόγια του σεβασμίου Ισιντάττα, ιδιοχείρως ικανοποίησε και περιποιήθηκε τους πρεσβύτερους μοναχούς με εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή. Τότε οι πρεσβύτεροι μοναχοί, αφού τελείωσαν να τρώνε, με τα χέρια απομακρυσμένα από τα κύπελλα, σηκώθηκαν από τη θέση τους και έφυγαν. Τότε ο σεβάσμιος πρεσβύτερος μοναχός είπε στον σεβάσμιο Ισιντάττα: «Καλώς, φίλε Ισιντάττα, αυτή η ερώτηση σου ήρθε στον νου· αυτή η ερώτηση δεν μου ήρθε εμένα στον νου. Επομένως λοιπόν, φίλε Ισιντάττα, όποτε έρθει και πάλι τέτοια ερώτηση, ας σου έρθει αυτό στον νου». Δεύτερο.

3. Η δεύτερη ομιλία για τον Ισιντάττα

345. Κάποτε πολλοί πρεσβύτεροι μοναχοί διέμεναν στη Ματσικασάντα, στο άλσος Αμπατάκα. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πήγε εκεί όπου ήταν οι πρεσβύτεροι μοναχοί· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στους πρεσβύτερους μοναχούς: «Ας αποδεχθούν οι πρεσβύτεροι, σεβάσμιοι κύριοι, το αυριανό γεύμα από μένα». Οι πρεσβύτεροι μοναχοί αποδέχθηκαν με σιωπή. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, γνωρίζοντας τη συναίνεση των πρεσβύτερων μοναχών, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς, τους περιήλθε κρατώντας τους στα δεξιά του και έφυγε. Τότε οι πρεσβύτεροι μοναχοί, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, ντύθηκαν το πρωί και παίρνοντας το κύπελλο και τους χιτώνες τους, πήγαν στην κατοικία του οικοδεσπότη Τσίττα· αφού πλησίασαν, κάθισαν στο προετοιμασμένο κάθισμα.

Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πήγε εκεί όπου ήταν οι πρεσβύτεροι μοναχοί· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «Αυτές οι ποικίλες απόψεις που εγείρονται στον κόσμο, σεβάσμιε πρεσβύτερε - 'ο κόσμος είναι αιώνιος' ή 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος' ή 'ο κόσμος είναι πεπερασμένος' ή 'ο κόσμος είναι άπειρος' ή 'η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα' ή 'η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο' ή 'ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο'. Και αυτές οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις που αναφέρθηκαν στο Βραχματζάλα· αυτές οι απόψεις, σεβάσμιε κύριε, όταν υπάρχει τι υπάρχουν, όταν δεν υπάρχει τι δεν υπάρχουν;»

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος πρεσβύτερος έμεινε σιωπηλός. Για δεύτερη φορά ο οικοδεσπότης Τσίττα... κ.λπ... για τρίτη φορά ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «Αυτές οι ποικίλες απόψεις που εγείρονται στον κόσμο, σεβάσμιε πρεσβύτερε - 'ο κόσμος είναι αιώνιος' ή 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος' ή 'ο κόσμος είναι πεπερασμένος' ή 'ο κόσμος είναι άπειρος' ή 'η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα' ή 'η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο' ή 'ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο'. Και αυτές οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις που αναφέρθηκαν στο Βραχματζάλα· αυτές οι απόψεις, σεβάσμιε κύριε, όταν υπάρχει τι υπάρχουν, όταν δεν υπάρχει τι δεν υπάρχουν;» Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος πρεσβύτερος έμεινε σιωπηλός.

Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Ισιντάττα ήταν ο πιο νέος σε εκείνη την κοινότητα μοναχών. Τότε ο σεβάσμιος Ισιντάττα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «Να απαντήσω εγώ, σεβάσμιε πρεσβύτερε, σε αυτή την ερώτηση του οικοδεσπότη Τσίττα;» «Απάντησε εσύ, φίλε Ισιντάττα, σε αυτή την ερώτηση του οικοδεσπότη Τσίττα». «Έτσι λοιπόν εσύ, οικοδεσπότη, ρωτάς: 'Αυτές οι ποικίλες απόψεις που εγείρονται στον κόσμο, σεβάσμιε πρεσβύτερε - ή 'ο κόσμος είναι αιώνιος'... κ.λπ... αυτές οι απόψεις, σεβάσμιε κύριε, όταν υπάρχει τι υπάρχουν, όταν δεν υπάρχει τι δεν υπάρχουν;'» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Αυτές οι ποικίλες απόψεις που εγείρονται στον κόσμο, οικοδεσπότη - 'ο κόσμος είναι αιώνιος' ή 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος' ή 'ο κόσμος είναι πεπερασμένος' ή 'ο κόσμος είναι άπειρος' ή 'η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα' ή 'η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο' ή 'ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο' ή 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο'. Και αυτές οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις που αναφέρθηκαν στο Βραχματζάλα· αυτές οι απόψεις, οικοδεσπότη, όταν υπάρχει η άποψη περί ταυτότητας υπάρχουν, όταν δεν υπάρχει η άποψη περί ταυτότητας δεν υπάρχουν».

«Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, υπάρχει η άποψη περί ταυτότητας;» «Εδώ, οικοδεσπότη, ο αδαής κοινός άνθρωπος που δεν βλέπει τους ευγενείς, που δεν είναι επιδέξιος στην ευγενή διδασκαλία, που δεν είναι πειθαρχημένος στην ευγενή διδασκαλία, που δεν βλέπει τα ενάρετα άτομα, που δεν είναι επιδέξιος στη διδασκαλία των ενάρετων ατόμων, που δεν είναι πειθαρχημένος στη διδασκαλία των ενάρετων ατόμων, θεωρεί

την ύλη ως εαυτό, ή τον εαυτό ως έχοντα ύλη, ή την ύλη στον εαυτό, ή τον εαυτό στην ύλη· θεωρεί το αίσθημα ως εαυτό... κ.λπ... την αντίληψη... τις δραστηριότητες... θεωρεί τη συνείδηση ως εαυτό, ή τον εαυτό ως έχοντα συνείδηση, ή τη συνείδηση στον εαυτό, ή τον εαυτό στη συνείδηση. Έτσι λοιπόν, οικοδεσπότη, υπάρχει η άποψη περί ταυτότητας».

«Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, δεν υπάρχει η άποψη περί ταυτότητας;» «Εδώ, οικοδεσπότη, ο μορφωμένος ευγενής μαθητής που βλέπει τους ευγενείς, που είναι επιδέξιος στην ευγενή διδασκαλία, που είναι καλά πειθαρχημένος στην ευγενή διδασκαλία, που βλέπει τα ενάρετα άτομα, που είναι επιδέξιος στη διδασκαλία των ενάρετων ατόμων, που είναι καλά πειθαρχημένος στη διδασκαλία των ενάρετων ατόμων, δεν θεωρεί την ύλη ως εαυτό, ούτε τον εαυτό ως έχοντα ύλη, ούτε την ύλη στον εαυτό, ούτε τον εαυτό στην ύλη· δεν θεωρεί το αίσθημα... ούτε την αντίληψη... ούτε τις δραστηριότητες... δεν θεωρεί τη συνείδηση ως εαυτό, ούτε τον εαυτό ως έχοντα συνείδηση, ούτε τη συνείδηση στον εαυτό, ούτε τον εαυτό στη συνείδηση. Έτσι λοιπόν, οικοδεσπότη, δεν υπάρχει η άποψη περί ταυτότητας».

«Από πού, σεβάσμιε κύριε, έρχεται ο κύριος Ισιντάττα;» «Από την Αβάντι, οικοδεσπότη, έρχομαι». «Υπάρχει, σεβάσμιε κύριε, στην Αβάντι ένας γιος καλής οικογένειας ονόματι Ισιντάττα, φίλος μας που δεν τον έχουμε δει, που έγινε αναχωρητής; Τον έχει δει ο σεβάσμιος;» «Ναι, οικοδεσπότη». «Πού λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, διαμένει τώρα εκείνος ο σεβάσμιος;» Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Ισιντάττα έμεινε σιωπηλός. «Ο κύριος είναι, σεβάσμιε κύριε, ο Ισιντάττα;» «Ναι, οικοδεσπότη». «Ας ευχαριστηθεί, σεβάσμιε κύριε, ο κύριος Ισιντάττα στη Ματσικασάντα. Γοητευτικό είναι το άλσος Αμπατάκα. Εγώ θα φροντίσω για τον κύριο Ισιντάττα τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς». «Αυτό που λες είναι καλό, οικοδεσπότη».

Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού χάρηκε και εξέφρασε ευχαριστίες για τα λόγια του σεβασμίου Ισιντάττα, ιδιοχείρως ικανοποίησε και περιποιήθηκε τους πρεσβύτερους μοναχούς με εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή. Τότε οι πρεσβύτεροι μοναχοί, αφού τελείωσαν να τρώνε, με τα χέρια απομακρυσμένα από τα κύπελλα, σηκώθηκαν από τη θέση τους και έφυγαν. Τότε ο σεβάσμιος πρεσβύτερος μοναχός είπε στον σεβάσμιο Ισιντάττα: «Καλώς, φίλε Ισιντάττα, αυτή η ερώτηση σου ήρθε στον νου. Αυτή η ερώτηση δεν μου ήρθε εμένα στον νου. Επομένως λοιπόν, φίλε Ισιντάττα, όποτε έρθει και πάλι τέτοια ερώτηση, ας σου έρθει αυτό στον νου». Τότε ο σεβάσμιος Ισιντάττα, αφού τακτοποίησε το κατάλυμά του, πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του και αναχώρησε από τη Ματσικασάντα. Αφού αναχώρησε από τη Ματσικασάντα, έτσι αναχωρημένος έμεινε, δεν επέστρεψε ξανά. Τρίτη.

4. Η ομιλία για το θάυμα του Μαχάκα

346. Κάποτε πολλοί πρεσβύτεροι μοναχοί διέμεναν στη Ματσικασάντα, στο άλσος Αμπατάκα. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πήγε εκεί όπου ήταν οι πρεσβύτεροι μοναχοί· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στους πρεσβύτερους μοναχούς: «Ας αποδεχθούν οι πρεσβύτεροι, σεβάσμιοι κύριοι, το αυριανό γεύμα από μένα στο βουστάσιο». Οι πρεσβύτεροι μοναχοί αποδέχθηκαν με σιωπή. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, γνωρίζοντας τη συναίνεση των πρεσβύτερων μοναχών, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στους πρεσβύτερους μοναχούς, τους

περιήλθε κρατώντας τους στα δεξιά του και έφυγε. Τότε οι πρεσβύτεροι μοναχοί, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, ντύθηκαν το πρωί και παίρνοντας το κύπελλο και τους χιτώνες τους, πήγαν στο βουστάσιο του οικοδεσπότη Τσίττα· αφού πλησίασαν, κάθισαν στο προετοιμασμένο κάθισμα.

Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα ιδιοχειρώς ικανοποίησε και περιποιήθηκε τους πρεσβύτερους μοναχούς με εξαίσιο ρυζόγαλο με βουτυρέλαιο. Τότε οι πρεσβύτεροι μοναχοί, αφού τελείωσαν να τρώνε, με τα χέρια απομακρυσμένα από τα κύπελλα, σηκώθηκαν από τη θέση τους και έφυγαν. Και ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού είπε «μοιράστε ό,τι απομένει», ακολούθησε τους πρεσβύτερους μοναχούς από κοντά. Εκείνη την περίοδο ήταν ζέστη, καυτή· και εκείνοι οι πρεσβύτεροι μοναχοί περπατούσαν με σώμα που, θα έλεγε κανείς, λιώνει, όπως αυτοί που έχουν τελειώσει να τρώνε.

Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Μαχάκα ήταν ο πιο νέος σε εκείνη την κοινότητα μοναχών. Τότε ο σεβάσμιος Μαχάκα είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «Καλό θα ήταν, σεβάσμιε πρεσβύτερε, αν φυσούσε δροσερός άνεμος, και υπήρχε συγκέντρωση νεφών, και ο ουρανός έσταζε σταγόνα σταγόνα».

«Καλό θα ήταν, φίλε Μαχάκα, αν φυσούσε δροσερός άνεμος, και υπήρχε συγκέντρωση νεφών, και ο ουρανός έσταζε σταγόνα σταγόνα». Τότε ο σεβάσμιος Μαχάκα εκτέλεσε τέτοια επίδειξη υπερφυσικών δυνάμεων ώστε φύσηξε δροσερός άνεμος, και υπήρχε συγκέντρωση νεφών, και ο ουρανός έσταζε σταγόνα σταγόνα. Τότε στον οικοδεσπότη Τσίττα ήρθε αυτή η σκέψη: «Αυτός που είναι ο πιο νέος μοναχός σε αυτή την κοινότητα μοναχών, αυτός έχει τέτοια δύναμη υπερφυσικών ικανοτήτων». Τότε ο σεβάσμιος Μαχάκα, αφού έφτασε στο μοναστήρι, είπε στον σεβάσμιο πρεσβύτερο: «Αρκεί αυτό, σεβάσμιε πρεσβύτερε;» «Αρκεί αυτό, φίλε Μαχάκα! Έχει γίνει αυτό, φίλε Μαχάκα! Έχει τιμηθεί αρκετά, φίλε Μαχάκα!» Τότε οι πρεσβύτεροι μοναχοί πήγαν ο καθένας στο κατάλυμά του. Και ο σεβάσμιος Μαχάκα πήγε στο δικό του κατάλυμα.

Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πήγε εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Μαχάκα·αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον σεβάσμιο Μαχάκα και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον σεβάσμιο Μαχάκα: «Καλώς, σεβάσμιε κύριε, ας μου δείξει ο κύριος Μαχάκα ένα θαύμα υπερφυσικής δύναμης, ένα υπερανθρώπινο επίτευγμα». «Τότε λοιπόν εσύ, οικοδεσπότη, αφού απλώσεις τον άνω χιτώνα στη βεράντα, σκόρπισε μια δεσμίδα χόρτου». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησε ο οικοδεσπότης Τσίττα στον σεβάσμιο Μαχάκα και αφού άπλωσε τον άνω χιτώνα στη βεράντα, σκόρπισε μια δεσμίδα χόρτου. Τότε ο σεβάσμιος Μαχάκα, αφού μπήκε στο κατάλυμα και έκλεισε τον σύρτη της πόρτας, εκτέλεσε τέτοια επίδειξη υπερφυσικών δυνάμεων ώστε φλόγα βγήκε από την κλειδαρότρυπα και από τη σχισμή του σύρτη και έκαψε τα χόρτα, αλλά δεν έκαψε τον άνω χιτώνα. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού τίναξε τον άνω χιτώνα, ταραγμένος, με τις τρίχες του ανασηκωμένες, στάθηκε στο πλάι. Τότε ο σεβάσμιος Μαχάκα, αφού βγήκε από το κατάλυμα, είπε στον οικοδεσπότη Τσίττα: «Αρκεί αυτό, οικοδεσπότη;»

«Αρκεί αυτό, σεβάσμιε κύριε Μαχάκα! Έχει γίνει αυτό, σεβάσμιε κύριε Μαχάκα! Έχει τιμηθεί αρκετά, σεβάσμιε κύριε Μαχάκα! Ας ευχαριστηθεί, σεβάσμιε κύριε, ο κύριος Μαχάκα στη Ματσικασάντα. Γοητευτικό είναι το άλσος Αμπατάκα. Εγώ θα φροντίσω για τον κύριο Μαχάκα τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής,

καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς». «Αυτό που λες είναι καλό, οικοδεσπότη». Τότε ο σεβάσμιος Μαχάκα, αφού τακτοποίησε το κατάλυμά του, πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του και αναχώρησε από τη Ματσικασάντα. Αφού αναχώρησε από τη Ματσικασάντα, έτσι αναχωρημένος έμεινε· δεν επέστρεψε ξανά. Τέταρτο.

5. Η πρώτη ομιλία για τον Κάμαμπού

347. Κάποτε ο σεβάσμιος Κάμαμπού διέμενε στη Ματσικασάντα, στο άλσος Αμπατάκα. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πλησίασε τον σεβάσμιο Κάμαμπού· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον σεβάσμιο Κάμαμπού και κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Τσίττα που καθόταν στο πλάι, ο σεβάσμιος Κάμαμπού είπε αυτό:

«Αυτό ειπώθηκε, οικοδεσπότη -

“Άφογο, με λευκό κάλυμμα, με μία ακτίνα, κυλάει το άρμα·
δες τον ερχόμενο χωρίς ταραχή, με κομμένο το ρεύμα, χωρίς δεσμά”.

Αυτού λοιπόν, οικοδεσπότη, που ειπώθηκε συνοπτικά, πώς αναλυτικά πρέπει να κατανοηθεί το νόημα;» «Μήπως αυτό, σεβάσμιε κύριε, ειπώθηκε από τον Ευλογημένο;» «Ναι, οικοδεσπότη». «Τότε λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, περίμενε λίγο μέχρι να εξετάσω το νόημά του». Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού έμεινε σιωπηλός για λίγο, είπε στον σεβάσμιο Κάμαμπού:

«‘Άφογο’, σεβάσμιε κύριε, αυτή είναι ονομασία της ηθικής. ‘Με λευκό κάλυμμα’, σεβάσμιε κύριε, αυτή είναι ονομασία της απελευθέρωσης. ‘Με μία ακτίνα’, σεβάσμιε κύριε, αυτή είναι ονομασία της μνήμης. ‘Κυλάει’, σεβάσμιε κύριε, αυτή είναι ονομασία του προχωρήματος και του οπισθοχωρήματος. ‘Άρμα’, σεβάσμιε κύριε, αυτή είναι ονομασία αυτού του σώματος που αποτελείται από τα τέσσερα πρωταρχικά υλικά στοιχεία, γεννημένου από μητέρα και πατέρα, θρεμμένου με ρύζι και αρτοπαρασκεύασμα, υποκείμενου στην παροδικότητα, στην τριβή, στη μάλαξη, στη διάλυση και στην αποσύνθεση. Η λαγνεία, σεβάσμιε κύριε, είναι ταραχή, το μίσος είναι ταραχή, η αυταπάτη είναι ταραχή. Αυτά για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Για αυτό ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές ονομάζεται ‘χωρίς ταραχή’. ‘Ερχόμενος’, σεβάσμιε κύριε, αυτή είναι ονομασία του Άξιου. ‘Ρεύμα’, σεβάσμιε κύριε, αυτή είναι ονομασία της επιθυμίας. Αυτή για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές έχει εγκαταλειφθεί, η ρίζα της έχει κοπεί, έχει γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχει οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχει τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Για αυτό ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές ονομάζεται ‘με κομμένο το ρεύμα’. Η λαγνεία, σεβάσμιε κύριε, είναι δεσμός, το μίσος είναι δεσμός, η αυταπάτη είναι δεσμός. Αυτά για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Για αυτό ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές ονομάζεται ‘χωρίς δεσμά’. Έτσι λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο -

“Άφογο, με λευκό κάλυμμα, με μία ακτίνα, κυλάει το άρμα·
δες τον ερχόμενο χωρίς ταραχή, με κομμένο το ρεύμα, χωρίς δεσμά”.

«Αυτού λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα». «Είσαι τυχερός, οικοδεσπότη, είναι καλή τύχη για σένα, οικοδεσπότη! Που ο οφθαλμός της σοφίας σου διεισδύει στα βαθιά λόγια του Βούδα». Πέμπτο.

6. Η δεύτερη ομιλία για τον Κάμαμπού

348. Κάποτε ο σεβάσμιος Κάμαμπού διέμενε στη Ματσικασάντα, στο άλσος Αμπατάκα. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πλησίασε τον σεβάσμιο Κάμαμπού· αφού πλησίασε, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον σεβάσμιο Κάμαμπού: «Πόσες, σεβάσμιε κύριε, είναι οι δραστηριότητες;» «Τρεις πράγματι, οικοδεσπότη, είναι οι δραστηριότητες - σωματική δραστηριότητα, λεκτική δραστηριότητα, νοητική δραστηριότητα». «Καλώς, σεβάσμιε κύριε», ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τη ρήση του σεβάσμιου Κάμαμπού, ρώτησε τον σεβάσμιο Κάμαμπού μια περαιτέρω ερώτηση: «Ποια όμως, σεβάσμιε κύριε, είναι η σωματική δραστηριότητα, ποια η λεκτική δραστηριότητα, ποια η νοητική δραστηριότητα;» «Η εισπνοή και η εκπνοή πράγματι, οικοδεσπότη, είναι η σωματική δραστηριότητα, ο λογισμός και ο συλλογισμός είναι η λεκτική δραστηριότητα, η αντίληψη και το αίσθημα είναι η νοητική δραστηριότητα».

«Καλώς, σεβάσμιε κύριε», ο οικοδεσπότης Τσίττα... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Γιατί όμως, σεβάσμιε κύριε, η εισπνοή και η εκπνοή είναι η σωματική δραστηριότητα, γιατί ο λογισμός και ο συλλογισμός είναι η λεκτική δραστηριότητα, γιατί η αντίληψη και το αίσθημα είναι η νοητική δραστηριότητα;» «Η εισπνοή και η εκπνοή πράγματι, οικοδεσπότη, είναι σωματικά. Αυτά τα φαινόμενα είναι συνδεδεμένα με το σώμα· γι' αυτό η εισπνοή και η εκπνοή είναι η σωματική δραστηριότητα. Πρώτα πράγματι, οικοδεσπότη, αφού σκεφτεί και συλλογιστεί, μετά εκφέρει ομιλία· γι' αυτό ο λογισμός και ο συλλογισμός είναι η λεκτική δραστηριότητα. Η αντίληψη και το αίσθημα είναι νοητικά. Αυτά τα φαινόμενα είναι συνδεδεμένα με τη συνείδηση· γι' αυτό η αντίληψη και το αίσθημα είναι η νοητική δραστηριότητα».

Καλώς... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, υπάρχει η επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος;» «Όχι πράγματι, οικοδεσπότη, σε έναν μοναχό που επιτυγχάνει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος δεν υπάρχει έτσι η σκέψη - 'εγώ θα επιτύχω την παύση της αντίληψης και του αισθήματος' ή 'εγώ επιτυγχάνω την παύση της αντίληψης και του αισθήματος' ή 'εγώ έχω επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος'. Αλλά η συνείδησή του έχει αναπτυχθεί από πριν με τέτοιον τρόπο που τον οδηγεί σε εκείνη την κατάσταση».

Καλώς... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Όταν όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός επιτυγχάνει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος, ποια φαινόμενα καταπαύουν πρώτα - είτε η σωματική δραστηριότητα, είτε η λεκτική δραστηριότητα, είτε η νοητική δραστηριότητα;» «Όταν ένας μοναχός επιτυγχάνει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος, οικοδεσπότη, πρώτα καταπαύει η λεκτική δραστηριότητα, μετά η σωματική δραστηριότητα, μετά η νοητική δραστηριότητα».

Καλώς... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Αυτός, σεβάσμιε κύριε, που είναι πεθαμένος, που έχει πεθάνει, και αυτός ο μοναχός που έχει επιτύχει την παύση της

αντίληψης και του αισθήματος - ποια είναι η διαφορά τους;» «Αυτός, οικοδεσπότη, που είναι πεθαμένος, που έχει πεθάνει, σε αυτόν η σωματική δραστηριότητα έχει καταπαύσει και καταπραΰνθεί, η λεκτική δραστηριότητα έχει καταπαύσει και καταπραΰνθεί, η νοητική δραστηριότητα έχει καταπαύσει και καταπραΰνθεί, η ζωτικότητα έχει εξαλειφθεί, η θερμότητα έχει καταλαγιάσει, οι ικανότητες έχουν καταστραφεί. Αυτός όμως ο μοναχός, οικοδεσπότη, που έχει επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος, σε αυτόν επίσης η σωματική δραστηριότητα έχει καταπαύσει και καταπραΰνθεί, η λεκτική δραστηριότητα έχει καταπαύσει και καταπραΰνθεί, η νοητική δραστηριότητα έχει καταπαύσει και καταπραΰνθεί, η ζωτικότητα δεν έχει εξαλειφθεί, η θερμότητα δεν έχει καταλαγιάσει, οι ικανότητες είναι γαλήνιες. Αυτός, οικοδεσπότη, που είναι πεθαμένος, που έχει πεθάνει, και αυτός ο μοναχός που έχει επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος - αυτή είναι η διαφορά τους».

Καλώς... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, υπάρχει η ανάδυση από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος;» «Όχι πράγματι, οικοδεσπότη, σε έναν μοναχό που αναδύεται από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος δεν υπάρχει έτσι η σκέψη - 'εγώ θα αναδυθώ από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος' ή 'εγώ αναδύομαι από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος' ή 'εγώ έχω αναδυθεί από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος'. Αλλά η συνείδησή του έχει αναπτυχθεί από πριν με τέτοιον τρόπο που τον οδηγεί σε εκείνη την κατάσταση».

Καλώς, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Όταν όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός αναδύεται από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, ποια φαινόμενα εγείρονται πρώτα - είτε η σωματική δραστηριότητα, είτε η λεκτική δραστηριότητα, είτε η νοητική δραστηριότητα;» «Όταν ένας μοναχός αναδύεται από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, οικοδεσπότη, πρώτα εγείρεται η νοητική δραστηριότητα, μετά η σωματική δραστηριότητα, μετά η λεκτική δραστηριότητα».

Καλώς... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Όταν όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός έχει αναδυθεί από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, πόσες επαφές τον αγγίζουν;» «Όταν ένας μοναχός έχει αναδυθεί από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, οικοδεσπότη, τρεις επαφές τον αγγίζουν - η επαφή της κενότητας, η επαφή χωρίς χαρακτηριστικά, η επαφή χωρίς πόθο».

Καλώς... κ.λπ... ρώτησε μια περαιτέρω ερώτηση: «Όταν όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός έχει αναδυθεί από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, προς τι είναι επιρρεπής η συνείδησή του, προς τι κεκλιμένη, προς τι έχει κλίση;» «Όταν ένας μοναχός έχει αναδυθεί από την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, οικοδεσπότη, η συνείδησή του είναι επιρρεπής στην απομόνωση, κεκλιμένη προς την απομόνωση, με κλίση προς την απομόνωση».

«Καλώς, σεβάσμιε κύριε», ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τη ρήση του σεβάσμιου Κάμαμπού, ρώτησε τον σεβάσμιο Κάμαμπού μια περαιτέρω ερώτηση: «Πόσα όμως φαινόμενα, σεβάσμιε κύριε, είναι πολύ βοηθητικά για την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος;» «Σίγουρα εσύ,

οικοδεσπότη, ρωτάς αυτό που έπρεπε να ρωτηθεί πρώτο. Αλλά όμως θα σου απαντήσω. Για την επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος, οικοδεσπότη, δύο φαινόμενα είναι πολύ βοηθητικά - η νοητική ηρεμία και η διόραση». Έκτο.

7. Η ομιλία για τον Γκοντάττα

349. Κάποτε ο σεβάσμιος Γκοντάττα διέμενε στη Ματσικασάντα, στο άλσος Αμπατάκα. Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα πλησίασε τον σεβάσμιο Γκοντάττα· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον σεβάσμιο Γκοντάττα και κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Τσίττα που καθόταν στο πλάι, ο σεβάσμιος Γκοντάττα είπε αυτό: «Αυτή η απεριόριστη απελευθέρωση του νου, οικοδεσπότη, και η απελευθέρωση του νου μέσω της μηδαμινότητας, και η απελευθέρωση του νου μέσω της κενότητας, και η απελευθέρωση του νου χωρίς σημάδια - αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία ή έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική;» «Υπάρχει, σεβάσμιε κύριε, μια μέθοδος με την οποία αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία. Υπάρχει επίσης, σεβάσμιε κύριε, μια μέθοδος με την οποία αυτά τα φαινόμενα έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική».

«Και ποια, σεβάσμιε κύριε, είναι η μέθοδος με την οποία αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη. Έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Με νου συνοδευόμενο από συμπόνια... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη. Έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτή ονομάζεται, σεβάσμιε κύριε, απεριόριστη απελευθέρωση του νου.

«Και ποια, σεβάσμιε κύριε, είναι η απελευθέρωση του νου μέσω της μηδαμινότητας; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, σκεπτόμενος 'δεν υπάρχει τίποτε', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μηδαμινότητας, διαμένει. Αυτή ονομάζεται, σεβάσμιε κύριε, απελευθέρωση του νου μέσω της μηδαμινότητας.

«Και ποια, σεβάσμιε κύριε, είναι η απελευθέρωση του νου μέσω της κενότητας; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, σκέφτεται έτσι: 'Αυτό είναι κενό από εαυτό ή από κάτι που ανήκει σε έναν εαυτό'. Αυτή ονομάζεται, σεβάσμιε κύριε, απελευθέρωση του νου μέσω της κενότητας.

«Και ποια, σεβάσμιε κύριε, είναι η απελευθέρωση του νου χωρίς σημάδια; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός, με τη μη προσοχή σε όλα τα σημάδια, έχοντας επιτύχει την αυτοσυγκέντρωση του νου χωρίς σημάδια, διαμένει. Αυτή ονομάζεται, σεβάσμιε κύριε, απελευθέρωση του νου χωρίς σημάδια. Αυτή είναι πράγματι,

σεβάσμιε κύριε, η μέθοδος με την οποία αυτά τα φαινόμενα έχουν διαφορετικό νόημα και διαφορετική φρασεολογία.

«Και ποια, σεβάσμιε κύριε, είναι η μέθοδος με την οποία αυτά τα φαινόμενα έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική; Η λαγνεία, σεβάσμιε κύριε, δημιουργεί μέτρο, το μίσος δημιουργεί μέτρο, η αυταπάτη δημιουργεί μέτρο. Αυτά για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Όσες πράγματι, σεβάσμιε κύριε, είναι οι απεριόριστες απελευθερώσεις του νου, η ακλόνητη απελευθέρωση του νου φαίνεται ως η κορυφαία μεταξύ τους. Αυτή η ακλόνητη απελευθέρωση του νου είναι κενή από λαγνεία, κενή από μίσος, κενή από αυταπάτη. Η λαγνεία, σεβάσμιε κύριε, είναι κατοχή, το μίσος είναι κατοχή, η αυταπάτη είναι κατοχή. Αυτά για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Όσες πράγματι, σεβάσμιε κύριε, είναι οι απελευθερώσεις του νου μέσω της μηδαμινότητας, η ακλόνητη απελευθέρωση του νου φαίνεται ως η κορυφαία μεταξύ τους. Αυτή η ακλόνητη απελευθέρωση του νου είναι κενή από λαγνεία, κενή από μίσος, κενή από αυταπάτη. Η λαγνεία, σεβάσμιε κύριε, δημιουργεί σημάδι, το μίσος δημιουργεί σημάδι, η αυταπάτη δημιουργεί σημάδι. Αυτά για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Όσες πράγματι, σεβάσμιε κύριε, είναι οι απελευθερώσεις του νου χωρίς σημάδια, η ακλόνητη απελευθέρωση του νου φαίνεται ως η κορυφαία μεταξύ τους. Αυτή η ακλόνητη απελευθέρωση του νου είναι κενή από λαγνεία, κενή από μίσος, κενή από αυταπάτη. Αυτή είναι πράγματι, σεβάσμιε κύριε, η μέθοδος με την οποία αυτά τα φαινόμενα έχουν το ίδιο νόημα και μόνο η φρασεολογία είναι διαφορετική». «Είσαι τυχερός, οικοδεσπότη, είναι καλή τύχη για σένα, οικοδεσπότη! Που ο οφθαλμός της σοφίας σου διεισδύει στα βαθιά λόγια του Βούδα». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον Νιγκάντα Νατάπουττα

350. Εκείνη την περίοδο ο Τζαϊν Νατάπουττα είχε φτάσει στη Ματσικασάντα μαζί με μια μεγάλη ακολουθία Τζαϊν. Άκουσε ο οικοδεσπότης Τσίττα - «Ο Τζαϊν Νατάπουττα, λοιπόν, έχει φτάσει στη Ματσικασάντα μαζί με μια μεγάλη ακολουθία Τζαϊν». Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα μαζί με πολλούς λαϊκούς ακόλουθους πήγε εκεί όπου ήταν ο Τζαϊν Νατάπουττα· αφού πλησίασε, αντάλλαξε χαιρετισμούς με τον Τζαϊν Νατάπουττα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Τσίττα που καθόταν στο πλάι, ο Τζαϊν Νατάπουττα είπε αυτό - «Πιστεύεις εσύ, οικοδεσπότη, στον ασκητή Γκόταμα - υπάρχει αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό, υπάρχει παύση του λογισμού και του συλλογισμού;»

«Δεν πηγαίνω εδώ, σεβάσμιε κύριε, με πίστη στον Ευλογημένο. Υπάρχει αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό, υπάρχει παύση του λογισμού και του συλλογισμού». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Τζαϊν Νατάπουττα, αφού κοίταξε γύρω, είπε αυτό - «Ας δουν αυτό οι αξιότιμοι, πόσο έντιμος είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο χωρίς δολιότητα είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο χωρίς απάτη είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα· αυτός θα νόμιζε ότι μπορεί να εμποδίσει

τον άνεμο με δίχτυ, όποιος θα νόμιζε ότι μπορεί να σταματήσει τον λογισμό και τον συλλογισμό· αυτός θα νόμιζε ότι μπορεί να φράξει το ρεύμα του Γάγγη με τη γροθιά του, όποιος θα νόμιζε ότι μπορεί να σταματήσει τον λογισμό και τον συλλογισμό».

«Τι νομίζεις, σεβάσμιε κύριε, ποιο άραγε είναι πιο εξαίσιο - η γνώση ή η πίστη;» «Από την πίστη, οικοδεσπότη, η γνώση είναι πιο εξαίσια». «Εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φάυλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένω. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού... κ.λπ... έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, διαμένω. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση... κ.λπ... έχοντας επιτύχει την τρίτη διαλογιστική έκσταση, διαμένω. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης... κ.λπ... έχοντας επιτύχει την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, διαμένω. Έτσι εγώ λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, έτσι γνωρίζοντας, έτσι βλέποντας, σε ποιου άλλου ασκητή ή βραχμάνου την πίστη θα πήγαινα; Υπάρχει αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό, υπάρχει παύση του λογισμού και του συλλογισμού».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Τζαϊν Νατάπουττα, αφού κοίταξε τη δική του ακολουθία, είπε αυτό - «Ας δουν αυτό οι αξιότιμοι, πόσο ανέντιμος είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο δόλιος είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο απατηλός είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα».

«Μόλις τώρα λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, ειπώθηκε από σένα - 'έτσι κατανοούμε: ας δουν αυτό οι αξιότιμοι, πόσο έντιμος είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο χωρίς δολιότητα είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο χωρίς απάτη είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα'. Και τώρα όμως, σεβάσμιε κύριε, ειπώθηκε από σένα - 'έτσι κατανοούμε: ας δουν αυτό οι αξιότιμοι, πόσο ανέντιμος είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο δόλιος είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα, πόσο απατηλός είναι αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα'. Αν, σεβάσμιε κύριε, το πρώτο σου είναι αλήθεια, το τελευταίο σου είναι λανθασμένο. Αν όμως, σεβάσμιε κύριε, το πρώτο σου είναι λανθασμένο, το τελευταίο σου είναι αλήθεια. Αυτές όμως, σεβάσμιε κύριε, οι δέκα εύλογες ερωτήσεις έρχονται. Όταν κατανοήσεις το νόημά τους, τότε να έρθεις σε μένα μαζί με την ακολουθία των Τζαϊν. Μία ερώτηση, μία σύνοψη, μία απάντηση. Δύο ερωτήσεις, δύο συνόψεις, δύο απαντήσεις. Τρεις ερωτήσεις, τρεις συνόψεις, τρεις απαντήσεις. Τέσσερις ερωτήσεις, τέσσερις συνόψεις, τέσσερις απαντήσεις. Πέντε ερωτήσεις, πέντε συνόψεις, πέντε απαντήσεις. Έξι ερωτήσεις, έξι συνόψεις, έξι απαντήσεις. Επτά ερωτήσεις, επτά συνόψεις, επτά απαντήσεις. Οκτώ ερωτήσεις, οκτώ συνόψεις, οκτώ απαντήσεις. Εννέα ερωτήσεις, εννέα συνόψεις, εννέα απαντήσεις. Δέκα ερωτήσεις, δέκα συνόψεις, δέκα απαντήσεις». Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού ρώτησε τον Τζαϊν Νατάπουττα αυτές τις δέκα εύλογες ερωτήσεις, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε. Όγδοη.

9. Η ομιλία για τον γυμνό ασκητή Κάσσαπα

351. Εκείνη την περίοδο ο γυμνός ασκητής Κάσσαπα είχε φτάσει στη Ματσικασάντα, παλιός φίλος του οικοδεσπότη Τσίττα από την κοσμική ζωή. Άκουσε ο οικοδεσπότης Τσίττα - «Ο γυμνός ασκητής Κάσσαπα, λέγεται, έφτασε στη Ματσικασάντα, παλιός φίλος μας από την κοσμική ζωή». Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα

πήγε εκεί όπου ήταν ο γυμνός ασκητής Κάσσαπα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον γυμνό ασκητή Κάσσαπα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον γυμνό ασκητή Κάσσαπα: «Πόσο καιρό είσαι αναχωρητής, σεβάσμιε κύριε Κάσσαπα;» «Περίπου τριάντα χρόνια, οικοδεσπότη, είμαι αναχωρητής». «Σε αυτά όμως τα περίπου τριάντα χρόνια, σεβάσμιε κύριε, υπάρχει κάποιο υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών, που έχει επιτευχθεί ως άνετη διαμονή;» «Σε αυτά τα περίπου τριάντα χρόνια που είμαι αναχωρητής, οικοδεσπότη, δεν υπάρχει κάποιο υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών, που έχει επιτευχθεί ως άνετη διαμονή, εκτός από τη γύμνια και το ξύρισμα του κεφαλιού και το τίναγμα της σκόνης». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε στον γυμνό ασκητή Κάσσαπα: «Καταπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ, εκπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ! Πόσο καλά διδαγμένη είναι η Διδασκαλία, όταν σε περίπου τριάντα χρόνια κανένα υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών, δεν θα είχε επιτευχθεί ως άνετη διαμονή, εκτός από τη γύμνια και το ξύρισμα του κεφαλιού και το τίναγμα της σκόνης!»

«Σε σένα όμως, οικοδεσπότη, πόσο καιρό είσαι λαϊκός ακόλουθος;» «Και σε μένα, σεβάσμιε κύριε, περίπου τριάντα χρόνια είμαι λαϊκός ακόλουθος». «Σε αυτά όμως τα περίπου τριάντα χρόνια, οικοδεσπότη, υπάρχει κάποιο υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών, που έχει επιτευχθεί ως άνετη διαμονή;» «Ακόμη και ως οικοδεσπότης θα μπορούσε, σεβάσμιε κύριε. Διότι εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένω. Διότι εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού... κ.λπ... έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, διαμένω. Διότι εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση... κ.λπ... έχοντας επιτύχει την τρίτη διαλογιστική έκσταση, διαμένω. Διότι εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποτε επιθυμώ, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης... κ.λπ... έχοντας επιτύχει την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, διαμένω. Αν όμως εγώ, σεβάσμιε κύριε, πεθάνω πριν από τον Ευλογημένο, δεν θα ήταν καταπληκτικό αν ο Ευλογημένος δήλωνε για μένα έτσι: 'Δεν υπάρχει εκείνος ο νοητικός δεσμός με τον οποίο δεμένος ο οικοδεσπότης Τσίττα θα επέστρεφε ξανά σε αυτόν τον κόσμο'.» Όταν αυτό ειπώθηκε, ο γυμνός ασκητής Κάσσαπα είπε στον οικοδεσπότη Τσίττα: «Καταπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ, εκπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ! Πόσο καλά διδαγμένη είναι η Διδασκαλία, όταν ένας οικοδεσπότης με λευκά ρούχα θα επιτύχει τέτοιο υπερανθρώπινο επίτευγμα, διάκριση γνώσης και ενόρασης άξια των ευγενών, ως άνετη διαμονή. Είθε να λάβω, οικοδεσπότη, την αναχώρηση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή, είθε να λάβω την πλήρη χειροτονία».

Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, παίρνοντας τον γυμνό ασκητή Κάσσαπα, πήγε εκεί όπου ήταν οι πρεσβύτεροι μοναχοί· αφού πλησίασε, είπε στους πρεσβύτερους μοναχούς: «Αυτός, σεβάσμιε κύριε, ο γυμνός ασκητής Κάσσαπα είναι παλιός φίλος μας από την κοσμική ζωή. Ας του δώσουν οι πρεσβύτεροι την αναχώρηση, ας του δώσουν την πλήρη χειροτονία. Εγώ θα φροντίσω για αυτόν τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς». Ο γυμνός ασκητής Κάσσαπα έλαβε την αναχώρηση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική

διαγωγή, έλαβε την πλήρη χειροτονία. Λίγο μετά την πλήρη χειροτονία του, ο σεβάσμιος Κάσσαπα, μένοντας μόνος, αποτραβηγμένος, επιμελής, ενεργητικός, αποφασισμένος, σε σύντομο χρονικό διάστημα - για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παρέμεινε. Γνώρισε άμεσα: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης». Και ο σεβάσμιος Κάσσαπα έγινε ένας από τους Άξιους. Ένατη.

10. Η ομιλία για την επίσκεψη στον ασθενή

352. Εκείνη την περίοδο ο οικοδεσπότης Τσίττα ήταν άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής. Τότε αρκετές θεότητες των πάρκων, θεότητες των δασών, θεότητες των δέντρων, θεότητες που κατοικούν σε βότανα, χόρτα και δασικά δέντρα, αφού συγκεντρώθηκαν και συναθροίστηκαν, είπαν στον οικοδεσπότη Τσίττα: «Εύχου, οικοδεσπότη, στο μέλλον να γίνεις βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο οικοδεσπότης Τσίττα είπε σε εκείνες τις θεότητες των πάρκων, τις θεότητες των δασών, τις θεότητες των δέντρων, τις θεότητες που κατοικούν σε βότανα, χόρτα και δασικά δέντρα: «Και αυτό είναι παροδικό, και αυτό είναι ασταθές, και αυτό πρέπει να εγκαταλειφθεί φεύγοντας». Όταν αυτό ειπώθηκε, οι φίλοι και σύμβουλοι, οι συγγενείς και ομόιοι του οικοδεσπότη Τσίττα είπαν στον οικοδεσπότη Τσίττα: «Εδραίωσε τη μνήμη, νεαρέ κύριε, μην παραληρείς». «Τι λέω εγώ που εσείς μου μιλάτε έτσι: 'Εδραίωσε τη μνήμη, νεαρέ κύριε, μην παραληρείς';» «Έτσι λοιπόν εσύ, νεαρέ κύριε, λες: 'Και αυτό είναι παροδικό, και αυτό είναι ασταθές, και αυτό πρέπει να εγκαταλειφθεί φεύγοντας'». «Διότι πράγματι σε μένα οι θεότητες των πάρκων, οι θεότητες των δασών, οι θεότητες των δέντρων, οι θεότητες που κατοικούν σε βότανα, χόρτα και δασικά δέντρα είπαν έτσι: 'Εύχου, οικοδεσπότη, στο μέλλον να γίνεις βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης'. Σε αυτές εγώ λέω έτσι: 'Και αυτό είναι παροδικό... κ.λπ... και αυτό πρέπει να εγκαταλειφθεί φεύγοντας'». «Βλέποντας ποιον λόγο όμως, νεαρέ κύριε, εκείνες οι θεότητες των πάρκων, οι θεότητες των δασών, οι θεότητες των δέντρων, οι θεότητες που κατοικούν σε βότανα, χόρτα και δασικά δέντρα είπαν έτσι: 'Εύχου, οικοδεσπότη, στο μέλλον να γίνεις βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης';» «Σε εκείνες τις θεότητες των πάρκων, τις θεότητες των δασών, τις θεότητες των δέντρων, τις θεότητες που κατοικούν σε βότανα, χόρτα και δασικά δέντρα έρχεται έτσι η σκέψη: 'Αυτός ο οικοδεσπότης Τσίττα είναι ηθικός, καλού χαρακτήρα. Αν ευχηθεί: "Στο μέλλον να γίνω βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης", αυτή η ευχή του θα επιτύχει, η νοητική ευχή του ηθικού λόγω της καθαρότητάς της· ο δίκαιος βλέπει δίκαιο καρπό'. Βλέποντας αυτόν τον λόγο εκείνες οι θεότητες των πάρκων, οι θεότητες των δασών, οι θεότητες των δέντρων, οι θεότητες που κατοικούν σε βότανα, χόρτα και δασικά δέντρα είπαν έτσι: 'Εύχου, οικοδεσπότη, στο μέλλον να γίνεις βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης'. Σε αυτές εγώ λέω έτσι: 'Και αυτό είναι παροδικό, και αυτό είναι ασταθές, και αυτό πρέπει να εγκαταλειφθεί φεύγοντας'».

«Τότε λοιπόν, νεαρέ κύριε, νουθέτησε και εμάς». «Γι' αυτό λοιπόν πρέπει να εξασκείστε έτσι: 'Θα είμαστε προικισμένοι με ακλόνητη πεποίθηση στον Βούδα - 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του

κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Θα είμαστε προικισμένοι με ακλόνητη πεποίθηση στη Διδασκαλία - 'Η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη από τον Ευλογημένο, ορατή εδώ και τώρα, άμεσα αποτελεσματική, προσκαλώντας κάποιον να έλθει και να δει, οδηγώντας εμπρός, κατανοητή ατομικά από τους νοήμονες'. Θα είμαστε προικισμένοι με ακλόνητη πεποίθηση στην Κοινότητα - 'Η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί καλά, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί ευθέως, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί με την πραγματική μέθοδο, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί σωστά, δηλαδή τα τέσσερα ζεύγη ατόμων, τα οκτώ αρσενικά άτομα· αυτή η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου είναι άξια προσφορών, άξια φιλοξενίας, άξια δώρων, άξια χαιρετισμού με ενωμένες παλάμες, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο'. Οποιαδήποτε δωρεά υπάρχει στην οικογένεια, όλη αυτή θα είναι αδιαίρετη με τους ηθικούς, τους καλού χαρακτήρα' - έτσι πρέπει να εξασκείστε». Τότε ο οικοδεσπότης Τσίττα, αφού παρακίνησε τους φίλους και συμβούλους, τους συγγενείς και ομόαιμους στον Βούδα και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα και στη γενναιοδωρία, πέθανε. Δέκατη.

Η συλλογή Τσίττα ολοκληρώθηκε.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Νοητικός δεσμός, δύο Ισιντάττα, Μαχάκα και Καμαμπού·
Γκοντάττα και Τζαϊν, με τον γυμνό ασκητή η επίσκεψη στον ασθενή.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών. 4. Το κεφάλαιο για τις έξι αισθητήριες βάσεις. 7. Οι συνδεδεμένες ομιλίες με τον Τσίττα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org